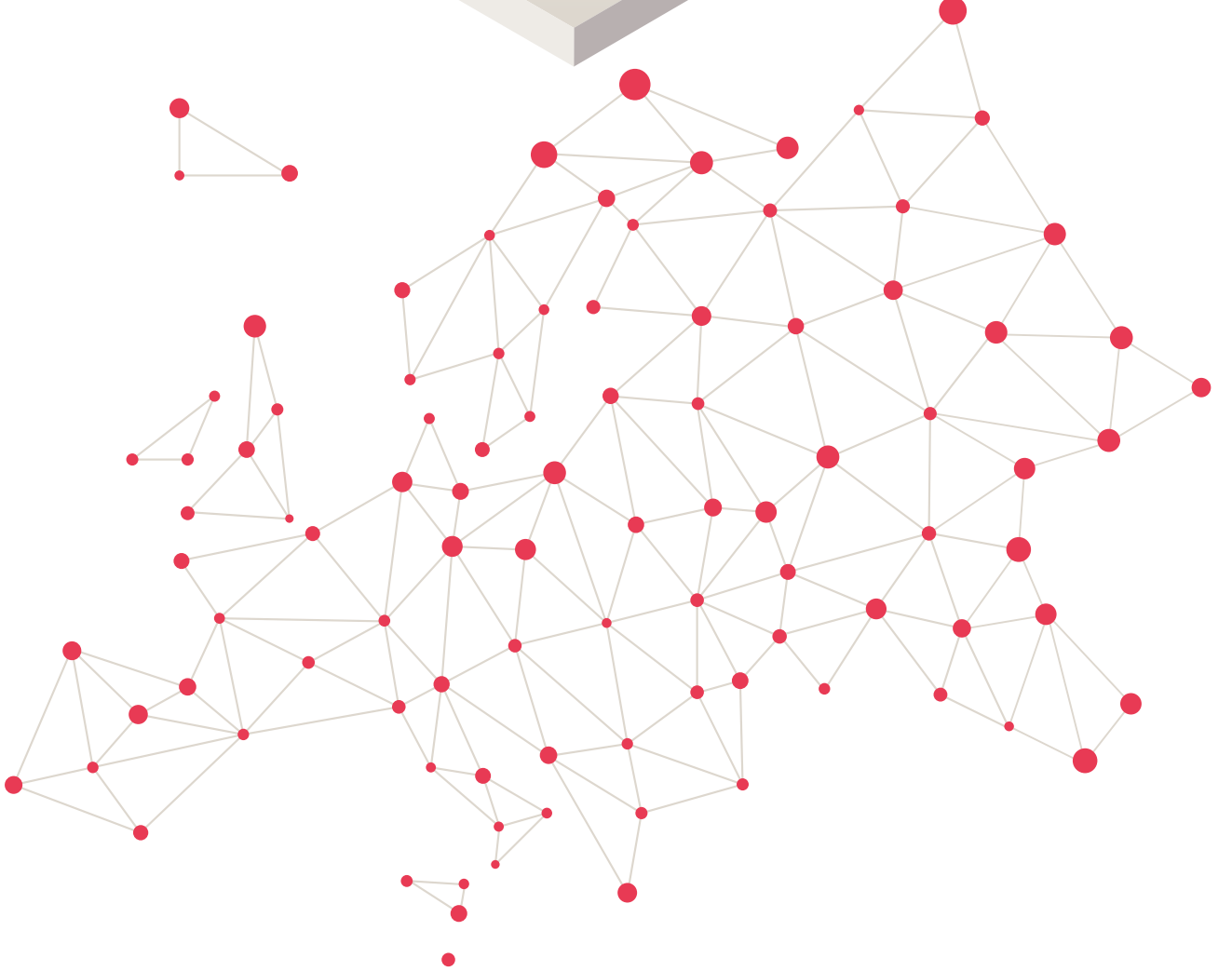

AVRUPA FİLANTROPİ MANİFESTOSU

Avrupa'nın Filantropi Potansiyelini Ortaya Çıkarmak:
Filantropi İçin Ortak Pazarın 4 Temel Adımı

2024 GÜNCELLEMESİ

Günümüzde karşılaşılan toplumsal zorluklar, kamu, özel sektör ve filantropi kuruluşları gibi birçok aktörün ortak çabasını gerektiriyor. Avrupa'da giderek daha fazla sayıda insan, filantropi faaliyetlerine ilgi duyarken, zorluklar ve engeller özellikle sınır ötesi faaliyetlerde devam ediyor.

Avrupa Filantropi Manifestosu, Avrupa'daki politika yapıcılara şu 4 adımı atarak **Filantropi için Ortak Pazar** oluşturmaları çağrısında bulunmaktadır:

filantropiyi
GÜÇLENDİRİN

sınır ötesi filantropiyi
KOLAYLAŞTIRIN

filantropi ile
ETKİLEŞİME GEÇİN

toplum yararı için filantropi ile
İŞ BİRLİĞİ YAPIN

2020-2023 yıllarındaki umut verici gelişmelerin ivmesini artırmanın şimdi tam zamanı:

Sosyal Ekonomi Eylem Planı ve Sosyal Ekonomi için Avrupa Birliği Konseyi Tavsiyeleri

Sivil Alana İlişkin Avrupa Birliği Konseyi Tavsiyeleri

Avrupa'da Sınır Ötesi Dernek Statüsü için Avrupa Komisyonu'nun Yasa Teklifia

AVRUPA'DA FİLANTROPİNİN GENEL GÖRÜNÜMÜ

186,000+
üstünde filantropi kuruluşu*

€54 billion
yıllık harcama**

En geniş kıta
Kamu yararına çalışan vakıf sayısının en yüksek olduğu kıta

Milyonlarca vatandař
Toplum yararına çalışmak isteyen milyonlarca vatandaşdo

KURULUşLAR PEK ÇOK BİÇİM VE BÜYÜKLÜKTE OLABİLİR

Yerel veya küresel

Küçük veya büyük ölçekli

Faaliyet yürüten, hibe veren veya her ikisini de yapanlar

řirketler, bireyler veya aileler tarafından kurulanlar

Filantropi ile şirket sahipliğini birleştiren işletme vakıfları

...ve daha fazlası

* data from 26 European countries (Philea, 2023)

** data from 24 European countries (Philea, 2023)

Ne — Neden — Nasıl

Filantropi kuruluşları ile bireysel ve kurumsal bağışçılar, **insanları ve gezegeni merkeze alan çoğulcu, adil ve dirençli bir toplumun birlikte şekillendirilmesinde ve desteklenmesinde** büyük ve küçük ölçekte önemli bir rol oynarlar.

Büyüyen filantropi sektörü kültür, demokrasi, eğitim, çevre, sağlık, uluslararası kalkınma, araştırma ve bilim gibi alanlarda hepimizin faydalandığı programları destekler. Filantropi kuruluşları fikirleri ve yenilikleri teşvik eder, katalizör görevi görür ve yeni gelişmelere çok hızlı şekilde yanıt verebilir. Filantropinin özgün yanı, toplumların karşılaştığı kritik sorunlara zamanında yanıt verebilmesi ve aynı zamanda uzun vadeli bir bakış açısı sağlayabilmesidir.

Filantropi, sivil toplum ve sosyal ekonomi içerisinde önemli bir rol oynar, bu alanlardaki diğer paydaşları destekler ve hükümet ve özel sektör girişimlerini tamamlar. Bu nedenle, filantropi, Avrupa Sosyal Ekonomisi tarafından sunulan AB Sivil Toplum Stratejisi ve politika önerileri çağrısını desteklemektedir.

Yeşil, dijital ve sosyal dönüşümler; artan radikalleşme ve çatışmalar; ve Avrupa'nın bazı bölgelerinde demokratik idealler ve özgürlüklere yönelik ciddi tehditler ışığında, **filantropinin çözümler bulmada önemli bir rolü vardır.**

Filantropi, elverişli bir politika ve mevzuat ortamında faaliyet gösterirse bunları ve çok daha fazlasını gerçekleştirebilir. **Ancak, mevzuat ve genel siyasi iklim, sınır ötesi faaliyetler de dahil olmak üzere, filantropi aktörlerinin faaliyetlerini giderek daha fazla zorlaştırmakta ve engellemektedir. Filantropi faaliyetlerinin önünde eski ve yeni engeller -ve bazı durumlarda aşırı düzenlemeler- bulunmaktadır.***

Filantropi aktörleri, sınır ötesi faaliyetlerde tüzel kişiliğin tanınması, merkezin başka bir ülkeye taşınması, sınır ötesi birleşmeler, kamu yararı amacıyla fonların sınır ötesi serbest akışı, ayrımcı olmayan vergi uygulamaları ve genel olarak faaliyet yürütmeye uygun bir ortam için sözleşmelerden doğan hakları ve örgütlenme özgürlüğünü kullanabilmelidir.

Ayrıca, istenmeyen sonuçların önüne geçmek için, AB içinde kara para aklama ve terörizmin finansmanı düzenlemelerine ilişkin özelleştirilmiş politikalara ihtiyaç duyulmaktadır.

Avrupa'nın filantropi potansiyelini ortaya çıkarmak için gereken 4 temel adım şunlardır:

*Avrupa'daki filantropi faaliyet ortamına ilişkin ayrıntılar için Philea'nın yasal ve mali ülke profillerine ve "Vakıf Kanunlarının Karşılaştırmalı Özeti"ne bakınız.

Filantropi İçin Ortak Pazarın 4 Temel Adımı

filantropiyi GÜÇLENDİRİN

► Örgütlenme ile ifade özgürlüğü ve serbest sermaye dolaşımı da dahil olmak üzere sözleşmelerden doğan özgürlükler ve temel haklar; tüm farklı tür, şekil ve yapıdaki bağışçılar ve filantropi kuruluşları tarafından kesin surette kullanılabilir. Ulusal politika yapıcılar ve **yetkilileri filantropi ve vakıflar için elverişli ve destekleyici bir yasal çerçeve oluşturmaya** ve AB'yi örgütlenme özgürlüğünün uygulanmasına yönelik Asgari Standartlar oluşturmayı gündeme almaya çağırıyoruz.

► **Bağış yapma süreçleri** ve filantropi kuruluşlarının kurulması ve yönetilmesine ilişkin **kurallar açık ve net** olmalıdır. Ulusal politika yapıcılar bireysel ve kurumsal bağışçılar için teşvikler oluşturmalarıdır. Düzenlemeler ve standartlar açıkça tanımlanırsa ve filantropiyi teşvik edecek uygulamalar hayata geçirilirse, daha fazla özel sermaye sürdürülebilir çözümlere yönelecektir.

► Ulusal ve AB düzeyindeki politika yapıcılarını **filantropi için ulusal ve AB stratejileri** geliştirmeye ve ihtiyaç duyulduğunda **araç setini genişletmeye** örneğin filantropi kuruluşlarının hem program hem de anavamlık yatırımları ile etki yatırımı yapabilmeleri için uygun koşulları sağlamaya çağırıyoruz.

► Anavamlık yatırımları bağlamında politika yapıcılar, filantropi kuruluşlarının anavamlıklarını hedefleriyle bağlantılı ve mali riskler açısından kabul edilebilir ürünlere yatırımlarını sağlayacak **finansal araçların oluşturulmasını destekleyebilirler**

► Hem AB düzeyindeki hem de ulusal ve uluslararası düzeydeki politika yapıcılar, **kara para aklama ve terörizmin finansmanı ile mücadeleyle dair kuralların, azaltmaya çalıştıkları risklerle orantılı olmasını** ve kamu yararına yönelik meşru faaliyetleri gereksiz yere sınırlamamasını sağlamaya çağırıyoruz. Filantropi kuruluşlarının finansal hizmetlere erişimi devam etmelidir.

► **Filantropiyi etkileyen AB mevzuatının ve ulusal mevzuatların AB hukuku ve temel haklarla uyumlu olmasını** ve ulusal yasaların uyumlu olmadığı durumlarda ihlal işlemlerinin başlatılmasını sağlamak için Avrupa Komisyonu ve AB Temel Haklar Ajansı tarafından sürekli izleme yapılmalıdır.

► Hem AB düzeyindeki hem de ulusal düzeydeki politika yapıcılar **filantropi kuruluşları için daha adil bir KDV anlaşması** için çalışmaya ve geri alınması mümkün olmayan KDV maliyetlerini telafi etmek için tazminat planları veya başka çözümler üretmeye çağırıyoruz.

sınır ötesi filantropiyi KOLAYLAŞTIRIN

► Avrupa Birliği'ni, Sosyal Ekonomi Eylem Planı'na dayanarak, sınır ötesinde kamu yararı için daha fazla özel kaynağı harekete geçirmek **amacıyla filantropi sermayesinin ve eylemlerinin Avrupa içinde serbest dolaşımını sağlamaya** çağırıyoruz.

► Filantropi için Ortak Pazar'ın uygulanması amacıyla sınır ötesi filantropinin vergi avantajlı olmasını kolaylaştırmak için **ayrımcılık yapmama ilkesinin daha anlamlı bir şekilde uygulanması** çağırısında bulunuyoruz. Çözümler aşağıdaki maddeleri içerebilir:

- AB içinde vergiden muaf kamu yararına çalışan kuruluşların karşılıklı tanınmasına ilişkin **yönerge çıkarılması**
- Ayrımcılık yapmama ilkesinin daha anlamlı bir şekilde nasıl uygulanacağı konusunda üye devletlere **rehberlik edilmesi**
- Sosyal ekonomi düzenlemelerine ilişkin AB Konseyi tavsiyesinde belirtildiği üzere sınır ötesi filantropiyi kolaylaştıracak **şablonların** oluşturulması

► **Filantropi için Ortak Pazar** şunları da içermelidir:

- Filantropi kuruluşlarının tüzel kişiliğinin, AB genelinde ve ötesinde başka kayıt süreçleri olmaksızın **karşılıklı olarak tanınması**
- AB içindeki filantropi kuruluşlarının **sınır ötesi birleşmeleri ve merkezlerinin başka ülkelere taşınabilmesi**
- Avrupa Sınır Ötesi Dernek (ECBA) mevzuat teklifinin hızla hayata geçirilmesi ve vakıflar için benzer bir ulusal tüzel yapı ile örgütlü filantropiye yönelik ulus-üstü bir tüzel yapının oluşturulması

► Avrupa düzeyindeki ve ulusal düzeydeki politika yapıcılar, **yabancı fonlar için kısıtlamalar getirmekten kaçınmalıdır** (örneğin, yurt dışından fon alan kuruluşların özel olarak raporlanması ve listelenmesinin zorunlu kılması)

Filantropi İçin Ortak Pazarın 4 Temel Adımı

ETKİLEŞİME GEÇİN filantropi ile

► Filantropi, Avrupa'nın karşılaştığı krizlerin (örneğin iklim, demokrasi, sağlık, sosyal adalet) ele alınmasında önemli bir rol oynamaktadır. Günümüzün ortak sorunlarını ele almak üzere **AB ile filantropi sektörünün ortak çalışmalarında daha stratejik bir yaklaşım benimsemesi** çağrısında bulunuyoruz.

► AB kurumlarının filantropi de dahil olmak üzere sivil toplumla açık, şeffaf ve düzenli bir diyalog sürdürmesini gerektiren **Avrupa Birliği Antlaşması'nın (TEU) 11. Maddesi'nin daha iyi uygulanması**, çağrısında bulunuyoruz (örneğin bir sivil diyalog anlaşması imzalayarak).

► Sosyal Ekonomi Geçidi (Social Economy Gateway) gibi etkileşim fırsatlarını memnuniyetle karşılıyor ve **stratejik katılım fırsatlarını kolaylaştırmak** için bunların daha da güçlendirilmesi gerektiğine inanıyoruz. AB kurumları tarafından kurulan çok paydaşlı forumlar, farklı bakış açılarını daha iyi yansıtmak için filantropi kuruluşlarını da içermelidir.

► Avrupa Parlamentosu'nu, Sosyal Ekonomi Parlamentosu İç Grubu'nu sürdürmeye ve **filantropiye adanmış özel bir iç grup kurmaya** çağırıyoruz.

► Politika yapıcılar, diğer girişimlerin yanı sıra bir Avrupa Filantropi Yılı oluşturmayı ve bir Avrupa misyonu ile teşvik etmeyi gündeme alarak **filantropinin önemli rolünü kamuoyu önünde tanıtmaya** devam etmelidir.

► Filantropiyi teşvik etmeye devam edeceği konusunda **Avrupa Ekonomik ve Sosyal Komitesi'ne** güveniyoruz.

İŞ BİRLİĞİ YAPIN toplum yararı için filantropi ile

► AB, engellilerin ve diğer dezavantajlı grupların korunması ve güçlendirilmesi de dahil olmak üzere **sivil alanı, demokrasiyi, hukukun üstünlüğünü ve temel hakları korumak**, için filantropi sektörü ile iş birliği yapmalıdır. AB ve filantropi sektörü dijital, çevreci ve sosyal dönüşümler için ortaklaşa çalışmalıdır.

► AB politika yapıcıları, farklı büyüklük ve ölçekteki filantropi kuruluşlarını **stratejik ortaklar, fikir üretkenler, eş finansörler, eş yatırımcılar, uygulayıcılar ve AB fonlarının faydalanıcıları** olarak değerlendirmelidir. Vakıflar, mali katkılarına ek olarak yerel, ulusal ve Avrupa düzeyinde bağlantılar kurma kapasitesine de sahiptir.

► Filantropi, dönüştürücü proje ve girişimleri birlikte tasarlamak, uygulamak ve eş finansmanı/yatırım yapmak için **kamu sektörüyle ortaklıklar kurmaya** davet edilmelidir.

► AB **yeni ve yenilikçi finansman mekanizmaları** (örneğin Yaratıcı Avrupa) geliştirerek kamu yararı için bireysel ve kurumsal bağışçılarla ilişki kurmalıdır.

► AB, filantropi kuruluşlarıyla daha fazla ortaklık ve eş finansman fırsatını mümkün kılmak ve teşvik etmek için **mali kurallarını ve yönetmeliklerini gözden geçirmeli** ve AB fonu alan sivil toplum kuruluşlarına daha esnek destek sunmalıdır. AB; Vatandaşlar, Eşitlik, Haklar ve Değerler Programı (CERV) ve daha fazlası aracılığıyla gözlemci rollerini sürdürerek temel hakları, hukukun üstünlüğünü ve demokrasiyi teşvik etmek amacıyla sivil toplum örgütlerine yeterli ve uygun kaynakların sağlandığından emin olmalıdır.

► AB ve InvestEU uygulayıcı ortakları, filantropi sektörüyle birlikte bir **ortak yatırım aracı** geliştirmelidir. Üye devletler de ulusal düzeyde ortak yatırım olanaklarını beraber geliştirmelidir.

► AB, AB ve filantropi fonlarını birleştiren bir **Avrupa fonu/Vakfı** oluşturmayı düşünmelidir.

Hakkımızda

Philea – Philanthropy Europe Association

Filantropinin tüm potansiyelini kullanarak insanları ve gezegeni merkeze alan çoğulcu, adil ve dirençli bir toplumu birlikte şekillendirmek ve desteklemek vizyonumuzu oluşturuyor. Misyonumuz ise daha iyi bir bugün ve yarın inşa etmek üzere filantropi topluluğunu etkinleştirmek, teşvik etmek ve güçlendirmektir.

30'dan fazla ülkede toplum yararı için çalışan vakıflar, filantropi kuruluşları ve ağlardan oluşan çeşitli ve kapsayıcı bir ekosistemi besliyoruz. Üyelerimiz olan bireysel ve ulusal düzeydeki altyapı kuruluşları ile Avrupa'da ve dünya genelinde insanların ve toplumların yaşamlarını iyileştirmeyi amaçlayan 10.000'den fazla kamu yararına çalışan vakfı bir araya getiriyoruz.

Kolektif eylemi harekete geçiriyor ve Avrupa filantropisinin sesini yükseltiyoruz. Birlikte şunları yapıyoruz:

- Bilgiyi **beraber yaratıyor** ve etkili uygulamalardan **beraber öğreniyoruz**
- Mevcut ve yeni ortaya çıkan konular **etrafında iş birliği yapıyoruz**
- Toplum yararına faaliyetler için **elverişli ortamları teşvik etmek**

Yaptığımız her işte güven, işbirliği, şeffaflık, yenilikçilik, kapsayıcılık ve çeşitliliği artırmaya kararlıyız.

Philea'da politika ve savunuculuk: Philea olarak, üyelerimizin AB ve çok taraflı kuruluşlar karşısındaki çıkarlarını savunuyoruz. Avrupa'da filantropi için elverişli bir çalışma ortamı sağlamak amacıyla, ulusal düzeyde, Avrupa'da ve uluslararası düzeyde politika ve mevzuata dair eğilimleri izleyip analiz ediyor ve bu gündem etrafında politika yapıcılar ve diğer paydaşlarla etkileşim kuruyoruz. Filantropiyi toplumsal konularda kilit bir aktör olarak konumlandırıyor ve kamu-özel sektör ortaklıkları da dahil olmak üzere stratejik katılım ve iş birliği fırsatlarını kolaylaştırıyoruz.

Bize Ulaştın

Daha fazla bilgi için:

Hanna Surmatz, Head of Policy, Philea

hanna.surmatz@philea.eu

Philea 2024. Bu çalışma Creative Commons Attribution - Non-Commercial No Derivatives 4.0 International License altında lisanslandırılmıştır. Alıntı, bu kaynağın tam olarak tanımlanmasına tabidir. Philea, bu yayında verilen bilgilerin kullanımından kaynaklanan her türlü zarar için tüm sorumluluğu reddeder.

Philea

Philanthropy House

Rue Royale 94, 1000 Brussels, Belgium

T +32 2 512 89 38 – info@philea.eu

www.philea.eu

Facebook

[philanthropyeuropeassociation](https://www.facebook.com/philanthropyeuropeassociation)

Instagram

[philea_eu](https://www.instagram.com/philea_eu)

LinkedIn

[philanthropy-europe-association](https://www.linkedin.com/company/philanthropy-europe-association)

X

[philea_eu](https://twitter.com/philea_eu)

YouTube

[Philea](https://www.youtube.com/Philea)

Flickr

[philanthropy-europe-association](https://www.flickr.com/photos/philanthropy-europe-association/)